

การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้
อุตสาหกรรมศิลป์ เรื่องเครื่องปั้นดินเผาสำหรับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง

นายสมนึก ภูพงษ์

004161

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๕

004164

i 180๐2163

๒

Construction of Learning Center Classroom Instructional
Packages in Industrial Arts on "Ceramics" for

Mathayom Suksa one

Mr. Sumont Pooongsa

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบ ศูนย์การเรียนรู้
วิชาอุตสาหกรรมศิลป์ เรื่อง เครื่องปั้นดินเผาสำหรับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง

โดย

นายสมนต์ ภูพงษ์

แผนกวิชา

โลหหัตถศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัตน์ พิชญ์ไพบูลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อำนวยให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

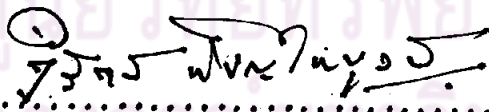
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประภัสร์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

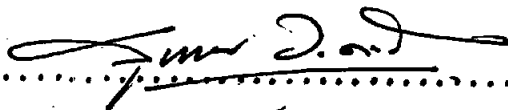
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุต สุตระตาสริ)

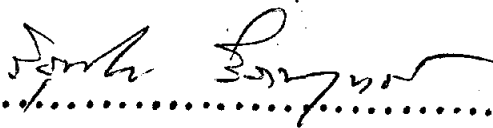
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัตน์ พิชญ์ไพบูลย์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ วาคเขียน)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิรุฬห์ ลีลาพทุทธิ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้วิชา
อุตสาหกรรมศิลป์ เรื่อง เครื่องปั้นดินเผา สำหรับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง

ชื่อนิสิต   นายสุนต์ ภูพงษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัตน์ พิชญ์ไพบูลย์

ภาควิชา   โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา   ๒๕๒๓

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑. เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้วิชาอุตสาหกรรมศิลป์ เรื่อง เครื่องปั้นดินเผา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง
- ๒. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ ๘๕/๘๕

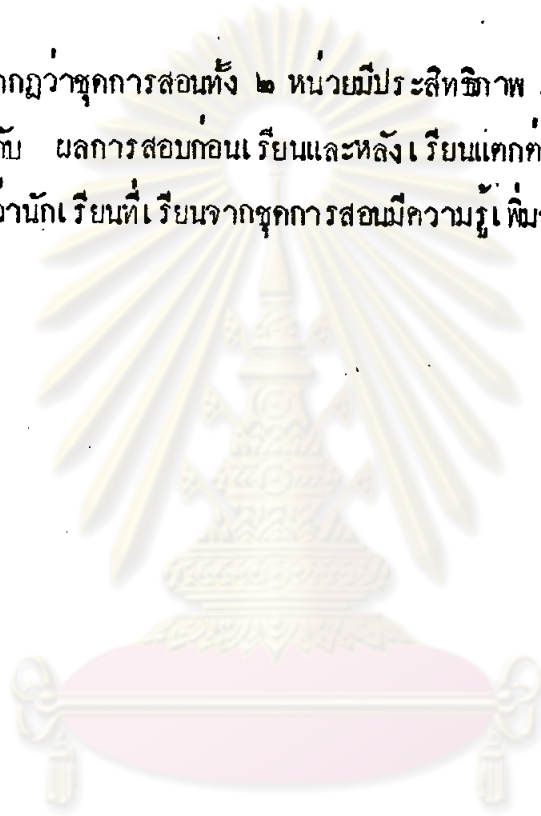
วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ เรื่อง เครื่องปั้นดินเผาออกเป็น ๑๘ หน่วย แล้ว
 เลือกมาสร้างชุดการสอน คือ หน่วยที่ ๑ การขึ้นรูปทรงเครื่องปั้นดินเผา และหน่วยที่ ๒ การ
 แบ่งประเภทเครื่องปั้นดินเผา นำชุดการสอนที่สร้างเสร็จแล้ว ไปทดลองสอนเพื่อหา
 ประสิทธิภาพตามลำดับคือ (๑) แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๒) แบบกลุ่มเล็ก (๓) ทดลองภาคสนามกับ
 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม จำนวน ๓๐ คน
 โดยนักเรียนทุกคนจะทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกหัดในแต่ละศูนย์ และทำแบบทดสอบหลังเรียน

นำข้อมูลที่ได้มาหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ๘๕/๘๕ และหาความแตกต่างของแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบหาค่าที่ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่าชุดการสอนทั้ง ๒ หน่วยมีประสิทธิภาพ ๘๘.๕/๘๙.๖๗ และ ๘๖.๓๓/๘๘.๐๐ ตามลำดับ ผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ แสดงว่านักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนมีความรู้เพิ่มขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Construction of Learning Center Classroom
Instructional Packages in Industrial Arts on
"Ceramics" for Mathayom Suksa One

Name   Mr.Sumont Pooongsa

Thesis Advisor   Associate Professor Viraj Pichayapaiboon
Ph.D.

Department   Audio - Visual Communications

Academic Year   1980

Abstract

Purpose :

The purpose of this study were : (1) to construct Learning Center Classroom Instructional Packages in Industrial Arts for Mathayom Suksa One (2) to find the efficiency of the completed packages according to the standard 85/85.

Procedures :

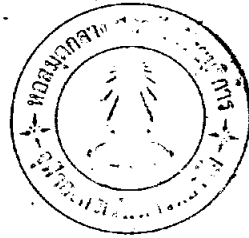
The content of Industrial Arts on Ceramics was divided into 14 units. Two of them namely, Unit I : Hand forming of Ceramics,

Unit 2 : Various Types of Ceramics were selected for the experiment. The completed packages were tried out to find their efficiency with the pupils in Mathayom Suksa One of Satit Chulalongkorn University Demonstration School on (1) one-to-one basis (2) small group basis, and (3) field test. At the beginning of the learning session, the pupils did the pre-test, while studying they did the exercises of each centre, and after completing the lesson the post-tests were administered. The data were completed to determine the efficiency of each package according to the standard 85/85 and to find the significant difference of the progress on pre-test and post-test scores at the .01 level using the t-test.

Results :

The results of this study indicated that the two instructional packages were efficient at 89.5/87/67 and 86.83/88.00 respectively meeting the set criterion of 85/85. The pre-test and post-test scores, yielding a significant differences at the .01 level, indicated that after learning from these packages the pupils knowledge was significantly increased.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ก็ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัตน์ พิชญ์ใหญ่สย อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และรองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ วาณิชยน์ ที่กรุณา ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องทางคำานสถิติ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ทวี พรหมพฤกษ์ หัวหน้าภาควิชาเครื่องปั้นดินเผา วิทยาลัยครูพระนคร ในการให้คำแนะนำตลอดจนการให้เืม อุปกรณ์ในการถ่ายทำสไลด์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจาก อาจารย์ชลิต พุทธิรักษา อาจารย์วิวัฒน์ชัย สุทธิพิภัก อาจารย์พรชัย เชวงเกษ และบุคคลอื่นอีกหลายท่าน จึงขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

สุนันต์ ภูพงษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
บทที่	
• บทนำ.....	•
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	•
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๕
สมมุติฐานของการวิจัย.....	๖
การดำเนินการวิจัย.....	๖
ขอบเขตของการวิจัย.....	๗
ค่าจำกัดความในการวิจัย.....	๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๘
๒ วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๐
ความหมายของศูนย์การเรียนรู้.....	๑๐
พัฒนาการของศูนย์การเรียนรู้.....	๑๑
ประเภทของศูนย์การเรียนรู้.....	๑๓
การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ในประเทศไทย.....	๑๗
สรุป.....	๒๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
กระบวนการกลุ่ม	๒๖
ลักษณะของห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้	๓๑
ลักษณะหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศูนย์การเรียนรู้	๓๒
ขั้นตอนการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้	๓๕
ประเภทของสื่อการสอน	๓๗
สื่อการสอนกับการเรียนรู้	๓๘
ข้อดีของศูนย์การเรียนรู้	๔๑
บทบาทของศูนย์การเรียนรู้ในอนาคต	๔๑
ชุดการสอนกับกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้	๔๓
แนวคิดการผลิตชุดการสอน	๔๔
ประเภทของชุดการสอน	๔๖
องค์ประกอบของชุดการสอน	๔๘
ระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬา	๕๑
การกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดประสิทธิภาพของชุดการสอน	๕๒
คุณค่าของชุดการสอน	๕๔
การสอนวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา	๕๖
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๘
๓ วิธีการดำเนินการวิจัย	๖๕
วิธีการสร้างชุดการสอนและเนื้อหาวิชาเครื่องปั้นดินเผา	๖๕
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๖๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๖๖
การรวบรวมข้อมูล.....	๖๘
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๗๐
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๗๔
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๗๔
การทดลองแบบหนึ่ง ท่อหนึ่ง.....	๗๕
การทดลองกลุ่มเล็ก.....	๗๘
การทดลองภาคสนาม.....	๘๑
๕ สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	๘๓
สรุปผลการวิจัย.....	๘๔
อภิปรายผล.....	๘๕
ข้อเสนอแนะ.....	๘๖
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร.....	๘๖
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	๘๗
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก ก.....	๘๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ข	๑๘
ภาคผนวก ค	๑๘
ประวัติการศึกษา	๒๒๖

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑.	คะแนนการทดลองแบบหนึ่งข้อหนึ่ง ของชุดการสอนชุดที่ ๑	๗๖
๒.	คะแนนการทดลองแบบหนึ่งข้อหนึ่ง ของชุดการสอนชุดที่ ๒	๗๗
๓.	คะแนนการทดลองแบบกลุ่มเล็กของชุดการสอนชุดที่ ๑	๗๘
๔.	คะแนนการทดลองแบบกลุ่มเล็กของชุดการสอนชุดที่ ๒	๘๐
๕.	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละก่อนการเรียนและ หลังการเรียน และอัตราส่วนวิกฤตของความก้าวหน้าของชุดการสอนทั้งหมด	๘๒
๖.	คะแนนการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามของชุดการสอนชุดที่ ๑ ..	๘๗
๗.	คะแนนทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามของชุดการสอนชุดที่ ๒	๘๘
๘.	ผลการวิเคราะห์ห้ขอทดสอบชุดการสอนที่ ๑	๑๑๐
๙.	ผลการวิเคราะห์ห้ขอทดสอบชุดการสอนที่ ๒	๑๑๐
๑๐.	การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ	๑๑๓

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย